

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-FC

Onderwerp

Voortgang onderzoeken en VIC's per 7-2-2018

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2018-000300	☒ B & W	20-02-2018
Datum	08-02-2018	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
Portefeuillehouder	Weth. Grijsen	College van B & W	
		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijsen	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	20-02-2018
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Directeur	13-02-2018	☒ adj.secr.	15-02-2018
Wethouder	08-02-2018	☒ gem.secr.	14-02-2018
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2018-02-22

Bijlagen

Memo samenvatting voortgang onderzoeken, audits en VIC's per 7 februari 2018

B & W d.d.: 20-02-2018

Besloten wordt:

- 1 De memo "Samenvatting voortgangsrapportage onderzoeken, audits en VIC's per 7 februari 2018" voor kennisgeving aan te nemen;
- 2 de memo ter kennisgeving aan te bieden aan de auditcommissie;
- 3 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

Conform artikel 6 van de "Financiële verordening gemeente Deventer" en artikel 5 van de "Verordening onderzoeken doelmatigheid gemeente Deventer" dient het college de raad te rapporteren over resultaten van resp. verbijzonderde interne controles (VIC's) en doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoeken. De memo geeft een samenvatting weer van de stand van zaken over uitgevoerde, onderhanden zijnde en nog uit te voeren onderzoeken, audits en VIC's over 2017 per 7 februari 2018.

Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat van de onderzoeken, audits en VIC's is het realiseren van inzicht in termen van risico's, doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid en getrouwheid. Het omzetten van deze inzichten in maatregelen die leiden tot een verbeterde, effectievere en efficiëntere bedrijfsvoering.

Kader

- Artikel 212 en 213a GW
- Financiële verordening (212 GW)
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a GW)
- Intern auditcharter

Argumenten voor en tegen

Het belangrijkste argument "voor" is dat m.b.t. de uitvoering van doelmatigheid en doeltreffendheidsonderzoeken het hier een wettelijke verplichting betreft. Een andere belangrijk argument "voor" is dat onderzoeken, audits en VIC's leiden tot belangrijk(e) inzichten en leervermogen voor de gemeentelijke organisatie die zich vertalen in hogere doelmatigheid en doeltreffendheid. Bovendien levert het uitvoeren van onderzoeken, audits en VIC's een belangrijke bijdrage aan de beoogde zelfcontrolerende organisatie en het in control zijn van de bedrijfsvoering. Een argument "tegen" het uitvoeren van onderzoeken, audits en VIC's is de capaciteitsinzet en de middelen die hiermee gemoeid zijn.

Extern draagvlak (partners)

Zie argumenten "voor". De wettelijke voorgeschreven en uitgevoerde onderzoeken, audits en VIC's dienen om o.a. de controle op de rechtmatigheid, getrouwheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur te versterken. Uitvoering van de kaders waarborgt de raad dat de aandacht hiervoor verankerd wordt in de gemeentelijke organisatie.

Financiële consequenties

Het uitvoeren van onderzoeken, audits en VIC's alsmede de regie t.a.v. deze uitvoering betekent organisatorisch dat de daarvoor aangewezen functionarissen voldoende tijd moeten kunnen inplannen om deze werkzaamheden uit te voeren. Dus de uitvoerbaarheid moet zijn gewaarborgd.

Aanpak/uitvoering

Bij het opstellen van het jaarlijkse auditplan wordt rekening gehouden met de bevindingen van de uitgevoerde onderzoeken, audits en VIC's. Tevens wordt op een planmatige en systeemgerichte wijze getoetst op de uitvoering van de verbetervoorstellen en verbeteracties. Deze voortgangsrapportage zal t.b.v. de jaarrekeningcontrole over 2017 beschikbaar worden gesteld aan de accountant.

Memo

Datum : 8 februari 2018

Aan : Auditcommissie

Kopie aan : Gemeentesecretaris Marcel Kossen, teammanager F&C Michiel Hobbij

Van : Directeur Hans Langeveld en coördinator Audit & Onderzoek Gerrit Hup, team F&C

Onderwerp : Voortgang onderzoeken, audits en VIC's

Bijgaand ontvangt u ter informatie de ambtelijke memo "Samenvatting voortgang onderzoeken, audits en VIC's per 7 februari 2018".

De vaststelling van de rapportage door het college zal op 20 februari 2018 plaatsvinden.

Zoals in de memo is vermeld is per 7 februari 2018 ongeveer 75% van de geplande onderzoeken, audits en verbijzonderde interne controles (VIC's) over 2017 uitgevoerd en daarmee wordt bijgedragen in de zelfcontrolerende doelstelling van de gemeente, respectievelijk het 'in control zijn' van de organisatie.

De accountant maakt gebruik van de uitgevoerde audits, onderzoeken en VIC's t.b.v. de jaarrekeningcontrole 2017.

Memo voor het college

Datum : 8 februari 2018

Aan : College

Kopie aan : Directie
Michiel Hobbij, TM FC

Van : Gerrit Hup
FC; coördinator sectie Audit & onderzoek

Meridionummer :

Onderwerp : Samenvatting voortgangsrapportage onderzoeken, audits en VIC's
per 7 februari 2018

Paraaf AO :
Paraaf
portefeuillehouder :

Inleiding en samenvattend beeld

De gemeente dient op het gebied van doeltreffendheid, doelmatigheid, rechtmatigheid en getrouwheid controles uit te voeren conform het gestelde in de Gemeentewet en de Wet dualisering gemeentebestuur. Op basis van deze genoemde wetten heeft de gemeenteraad financiële- en controleverordeningen opgesteld (artikel 212, 213 en 213a Gemeentewet).

Naast de hierboven weergegeven wettelijke verplichtingen worden er in opdracht van de directie ook overige onderzoeken t.b.v. de bedrijfsvoering uitgevoerd.

Deze memo geeft een inzicht op de voortgang van de uitgevoerde, onderhanden en nog uit te voeren onderzoeken, audits en verbijzonderde interne controles (VIC's) over 2017. Deze memo is een momentopname en geeft de stand van zaken weer per 7 februari 2018 en is een vervolg op de eerder uitgebrachte memo per 10 oktober 2017. De in die memo vermelde afgeronde audits, onderzoeken en VIC's worden niet meer vermeld in deze memo.

De gemeente Deventer wil in "control zijn" en heeft als uitgangspunt "we zijn een zelfcontrolerende organisatie". De auditfunctie vormt hierin een belangrijke schakel en de uitvoering van onderzoeken, audits en VIC's vormen hiervoor belangrijke pijlers.

De accountant maakt gebruik van de door de auditors uitgevoerde audits, onderzoeken en VIC's. De huidige interne auditwerkzaamheden die de gemeente Deventer uitvoert hebben dus een toegevoegde waarde.

Samenvattend: Stand van zaken per 7 februari 2018

Na het afsluiten van een nieuwe overeenkomst met onze huidige accountant over de uit te voeren accountantsdiensten 2017 t/m 2019 heeft er 12 september 2017 een overleg plaatsgevonden met Deloitte Accountants over de uit te voeren VIC's over 2017. Tijdens dit overleg zijn werkafspraken gemaakt over de reikwijdte en diepgang van de uit te voeren VIC's. De accountant maakt gebruik van de bevindingen van de VIC's t.b.v. de jaarrekeningcontrole 2017. De bevindingen van de VIC's vormen dan ook een onderdeel van het accountantsdossier.

In deze rapportage wordt het doel van de VIC's op de processen en de voortgang beknopt weergegeven.

Per 7 februari 2018 hebben we 75% van de geplande onderzoeken, audits en verbijzonderde interne controles (VIC's) uitgevoerd zoals genoemd in het auditplan 2017. Eind februari, voor aanvang van de jaarrekeningcontrole 2017, zijn alle ingeplande VIC's over het gehele jaar 2017 uitgevoerd. Daarmee wordt bijgedragen in de zelfcontrolerende doelstelling van de gemeente, respectievelijk het 'in control zijn' van de organisatie.

De auditwerkzaamheden zijn uitgevoerd binnen de kaders van het auditcharter.

Als het gaat om 213a onderzoeken is het onderzoek naar de initiatieffase van grote projecten in juni 2017 afgerond en uitgevoerd volgens een Quick Scan aanpak. De rapportage is behandeld in de directie, het college en de auditcommissie. 14 februari 2018 worden de bevindingen van dit onderzoek gepresenteerd aan de raadstafel.

In 2017 zijn verder de volgende onderzoeken afgerond:

- Rechtmatigheid Europese aanbestedingen 2016
- WMO declaraties en prestatieverklaringen 2016
- Kwetsbare functies, invalshoeken integriteit en continuïteit
- Quick scan betaalbaarstelling door prestatieverklaarder / budgethouder
- Quick scan aanmaken verplichtingen inkoop en inhuur
- Rechtmatigheid Europese aanbestedingen 2017 per 20 september 2017
- Quick scan risico op overschrijding Europese drempel m.b.t. inhuur
- Inventarisatie en onderzoek toezicht en volledigheid van verantwoording wetten
- Frauderisico-analyse 2017

De thans onderhanden onderzoeken zijn:

- Onderzoek naar bestaan en werking risicomangement
- Rechtmatigheid Europese aanbestedingen 2017 per 31 december 2017

Het fiscaal auditplan 2018-2021 is vervaardigd. Momenteel zijn een aantal fiscale audits onderhanden. Daarnaast is aandacht voor een aantal fiscale onderzoekdossiers en vraagstukken vanuit de organisatie. De fiscale audit Personeel niet in loondienst is afgerond.

Ook zijn er een tweetal nieuwe fiscale wetten in werking getreden, namelijk de Wet Vennootschapsbelasting voor overheidsbedrijven (Wet Vpb) en de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie (Wdba) als vervanger van de VAR (Verklaring Arbeids Relatie). Het betreffen zeer complexe fiscale wetgevingen die een hoog risico kennen in het geval er onvoldoende aandacht aan de implementatie, uitvoering en toetsing wordt besteed.

Voor de volledige bevindingen, conclusies, aanbevelingen / verbeteracties wordt verwezen naar de betreffende afzonderlijke rapportages en checklists. Deze zijn inzichtelijk en opvraagbaar bij het team Finance & Control.

Onderzoeken, fiscale audits en VIC's

In onderstaand schema wordt weergegeven of in welke mate het proces van de onderzoeken, fiscale audits en VIC's in control is. Daarnaast wordt in het schema de data weergegeven van de planning, daadwerkelijke uitvoer en de (verwachte) realisatie.

De mate van control wordt uitgedrukt door een kleur aan het proces toe te kennen:

Groen	het proces voldoet geheel aan de te stellen eisen, er zijn geen aandachtspunten ter verbetering
Geel	het proces voldoet nagenoeg geheel aan de te stellen eisen, er zijn enkele aandachtspunten ter verbetering
Oranje	het proces voldoet voor een belangrijk deel niet aan de te stellen eisen, er zijn meerdere aandachtspunten ter verbetering
Rood	het proces voldoet in het geheel niet aan de te stellen eisen, er zijn veel aandachtspunten ter verbetering
Grijs	Niet vast te stellen of proces voldoet aan de te stellen eisen

Afgeronde onderzoeken en fiscale audits in 2017 (na 10 oktober 2017)

Onderwerp	Proces in control	Planning uitvoering (mm-jjjj)	Daadwerkelijk uitvoering (mm-jjjj)	Afgerond (mm-jjjj)	Naar directie (mm-jjjj)	Naar college (mm-jjjj)	Naar AC/raad (mm-jjjj)
• 213a onderzoeken							
Initiatiefase grote projecten		02-2017/06-2017	03-2017/06-2017	06-2017	06-2017	07-2017	01-2018
• Bijzondere onderzoeken							
Inventarisatie en onderzoek toezicht en volledigheid van verantwoording wetten		04-2017/12-2017	04-2017/12-2017	12-2017	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
• Overige onderzoeken							
Rechtmatigheid Europese aanbestedingen t/m 21 september 2017		10-2017/11-2017	10-2017/12-2017	12-2017	n.v.t. *)	n.v.t.	n.v.t.
Quick scan risico overschrijding Europese drempel m.b.t. inhuur		07-2017/10-2017	07-2017/11-2017	12-2017	01-2018	n.v.t.	n.v.t.
Frauderisico-analyse 2017		12-2017/01-2018	12-2017/01-2018	01-2018	01-2018	02-2018	02-2018
• Fiscale audits							
Thema: Personeel niet in loondienst (mbt nieuwe wetgeving DBA)		08-2017/12-2017	08-2017/12-2017	12-2017	n.n.b.	n.v.t.	n.v.t.

*) rapportage naar directie na afronding onderzoek Europese aanbestedingen t/m 31 december 2017.

Onderhanden / nog uit te voeren onderzoeken en fiscale audits

Onderwerp	Planning uitvoering (mm-jjjj)	Daadwerkelijk uitvoering (mm-jjjj)	Verwachte afronding (mm-jjjj)
• Overige onderzoeken			
Bestaan en werking strategisch risicomanagement	10-2017/12-2017	12-2017-03-2018	03-2018
Rechtmatigheid Europese aanbestedingen t/m 31 december 2017	01-2018/02-2018	01-2018/02-2018	02-2018
• Fiscale audits			
Thema: Gemeentebrede mengpercentage	08-2017/12-2017	01-2018/09-2018	09-2018
Thema: Oninbare verkoopfacturen	08-2017/12-2017	01-2018/07-2018	07-2018
Thema: Bijstand	08-2017/12-2017	01-2018/08-2018	08-2018
Thema: Mengpercentage gymlokalen	11-2017/03-2018	01-2018/03-2018	03-2018
Thema: Vennootschapsbelasting	12-2017/07-2018	01-2018/07-2018.	07-2018

Afgeronde Verbijzonderde Interne Controles 2017 (na 10 oktober 2017)

Onderwerp	Doel van de VIC	Proces in control	Planning uitvoering (mm-jjjj)	Daadwerkelijk uitvoering (mm-jjjj)	VIC afgerond (mm-jjjj)
Subsidieverlening 2017	Het toetsen van de opzet, bestaan en werking van de AO/IC mbt de rechtmatigheid van uitvoering van de ASV.		06-2017/10-2017	06-2017/10-2017	10-2017
Grondexploitatie 1 januari 2017 t/m 14 september 2017	Het toetsen van de mutaties grondaankopen, grondverkoop en overige verminderingen / vermeerderingen adhv brondocumenten.		09-2017	10-2017	10-2017
Inkoop 1 januari 2017 t/m 21 september 2017	Het vaststellen van de rechtmatige prestatielevering en fiattering van inkoop.		10-2017/12-2017	10-2017/11-2017	11-2017
Betalingen 1 januari 2017 t/m 14 juli 2017	Het vaststellen van juiste bankrekeningnummer en bedrag conform de geautoriseerde factuur.		09-2017/10-2017	09-2017/12-2017	12-2017
Wmo Huishoudelijke Hulp + voorzieningen 1 januari 2017 t/m 14 juli 2017	Het vaststellen van de recht op vergoeding / voorziening; de levering of hoogte van de vergoeding; het genomen besluit door een bevoegde functionaris en de juiste verwerking in de administratie.		10-2017/11-2017	10-2017/11-2017	11-2017
Participatiewet 1 januari 2017 t/m 13 juli 2017	Het vaststellen van het recht op uitkering; hoogte van de bijstand; de uitgevoerde plichten en maatregelen; het te nemen besluit door een bevoegde functionaris en de juiste verwerking in de administratie.		10-2017/11-2017	10-2017/11-2017	11-2017
Treasury 2017	Het vaststellen van nieuw aangegane (kasgeld)leningen conform het Treasurystatuut adhv brondocumenten.		12-2017	01-2018	01-2018
Subsidievaststelling 2016	Het vaststellen dat de afronding van de subsidieperiode rechtmatig is uitgevoerd en juist en volledig is verwerkt in het subsidievolgsysteem en in de financiële administratie.		11-2017/12-2017	11-2017/12-2017	12-2017

Onderhanden / nog uit te voeren Verbijzonderde Interne Controles 2017

Onderwerp	Doel van de VIC	Planning uitvoering (mm-jjjj)	Daadwerkelijk uitvoering (mm-jjjj)	Verwachte afronding (mm-jjjj)
Grondexploitatie 15 september 2017 t/m 31 december 2017	Het toetsen van de mutaties grondaankopen, grondverkopen en overige verminderingen / vermeerderingen adhv brondocumenten.	02-2018	02-2018	02-2018
Inkoop 22 september 2017 t/m 31 december 2017	Het vaststellen van de rechtmatige prestatielevering en fiattering van inkopen.	02-2018	02-2018	02-2018
Betalingen 15 juli t/m 31 december 2017	Het vaststellen van juiste bankrekeningnummer en bedrag conform de geautoriseerde factuur.	01-2018/02-2018	01-2018/02-2018	02-2018
Wmo Huishoudelijke Hulp + voorzieningen 15 juli 2017 t/m 31 december 2017	Het vaststellen van de recht op vergoeding / voorziening; de levering of hoogte van de vergoeding; het genomen besluit door een bevoegde functionaris en de juiste verwerking in de administratie.	01-2018/02-2018	01-2018/02-2018	02-2018
Participatiewet 14 juli 2017 t/m 31 december 2017	Het vaststellen van het recht op uitkering; hoogte van de bijstand; de uitgevoerde plichten en maatregelen; het te nemen besluit door een bevoegde functionaris en de juiste verwerking in de administratie.	01-2018/02-2018	01-2018/02-2018	02-2018
Omgevingsvergunning 2017	Het vaststellen dat de omgevingsvergunningen rechtmatig zijn verstrekt en dat de juiste leges in rekening zijn gebracht	02-2018	02-2018	02-2018
Verhuuropbrengsten 2017	Het vaststellen dat de inkomsten uit en de verantwoording van huren en pachten rechtmatigheid zijn.	01-2018/02-2018	01-2018/02-2018	02-2018
Verantwoording SiSa, IMG en OA 2017	Het vaststellen van de rechtmatigheid van de financiële verantwoording en de deugdelijke totstandkoming van de verantwoorde prestaties van de specifieke uitkeringen en subsidies van de bijlagen SiSa, IMG en OA welke bij de jaarrekening 2017 worden verantwoord.	09-2017/02-2018	09-2017/02-2018	02-2018

Werkafspraken overige processen 2017

Met de accountant zijn de volgende werkafspraken gemaakt mbt de overige processen:

Subsidieverkrijging en verhuuropbrengsten

Vergelijking tussen de opbrengsten van voorgaand jaar en huidig jaar, waarin verschillen worden verklaard. Daarnaast de kennis vanuit nieuwe subsidies en huurcontracten meenemen in deze controle.

Personeel en salarissen + belastingopbrengsten

Cijferanalyse waarbij een verwachting wordt opgebouwd. Deze verwachting wordt afgezet tegen de werkelijke cijfers. De accountant zal hiervoor een template beschikbaar stellen.

Leges en parkeeropbrengsten

Analyse uitvoeren op de verschillende leges (rijbewijzen, omgevingsvergunningen e.d.) en parkeeropbrengsten. Dan per stroom nagaan wat de omvang is en of verdere controlewerkzaamheden nodig zijn.

Bovenstaande werkzaamheden zullen na afsluiting van het boekjaar 2017 plaatsvinden.

Van de volgende processen worden periodiek over 2017 controles van aansluitingen tussen de financiële administratie en subadministratie uitgevoerd:

- Omgevingsvergunning
- Aan en verkopen gronden/ panden
- Huren en pachten

Uiterlijk 23 februari 2018 worden alle aansluitingen voor het hele jaar opgeleverd en zijn alle controles voor het hele jaar gereed.